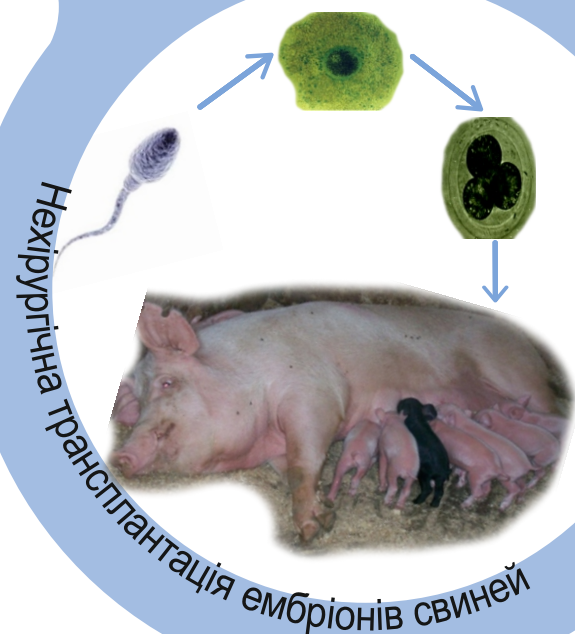


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ  
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА



17.09 | 2020  
18.09

Міжнародна  
науково-практична конференція  
**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ  
ФІЗІОЛОГІЇ ТВАРИН»**,  
присвячена 120-річчю  
Олексія Володимировича  
Квасницького



Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ  
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

# **Актуальні проблеми фізіології тварин**

*Матеріали  
Міжнародної науково-практичної конференції,  
присвяченої 120-річчю  
Олексія Володимировича Квасницького*

*17–18 вересня 2020 року*

Полтава  
2020

**Редакційна колегія:**

*Аранчій В. І.*, ректор Полтавської державної аграрної академії, кандидат економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Полтава, Україна;

*Волощук В. М.*, директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН, член-кореспондент НААН, д-р с.-г. наук, професор, м. Полтава, Україна;

*Карповський В. І.*, професор кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р вет. наук, професор, академік НАН ВО України, лауреат премії ім. С. З. Гжицького, член Центральної ради Українського фізіологічного товариства ім. П. Г. Костюка, академік-секретар Відділення біології НАН ВО України, м. Київ, Україна;

*Кулинич С. М.*, декан факультету ветеринарної медицини ПДАА, д-р вет. наук, професор, м. Полтава, Україна;

*Поліщук А. А.*, декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва ПДАА, д-р с.-г. наук, професор, м. Полтава, Україна;

*Стояновський В. Г.*, завідувач кафедри нормальної і патологічної фізіології ім. С. В. Стояновського Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, д-р вет. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, академік НАН ВО України та УАН, м. Львів, Україна;

*Томчук В. А.*, зав. кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р вет. наук, професор, академік НАН ВО України, м. Київ, Україна;

*Трокоз В. О.*, професор кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М. Ф. Гулого НУБіП України, д-р с.-г. наук, професор, академік НАН ВО України, лауреат премії ім. С. З. Гжицького, м. Київ, Україна;

*Усенко С. О.*, завідувач кафедри технологій дрібного тваринництва Полтавської державної аграрної академії, канд. біол. наук, м. Полтава, Україна;

*Шостя А. М.*, завідувач кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва Полтавської державної аграрної академії, д-р с.-г. наук, Заслужений діяч науки і техніки України, м. Полтава, Україна.

**Актуальні проблеми фізіології тварин** : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю О. В. Квасницького (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 112 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції за результатами досліджень щодо актуальних проблем фізіології тварин.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, практичних спеціалістів і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК, кого цікавить проблематика фізіології тварин.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

2. *Войтенко С. Л., Петренко М. О., Шаферівський Б. С., Желізняк І. М.* Молочна продуктивність та відтворна здатність корів української чорно-рябої молочної породи Полтавщини. *Вісник Сумського Національного аграрного університету. Тваринництво.* 2017. Вип. 5/1 (31). С. 36–44.

УДК 636.4:612.3

## ДОСЯГНЕННЯ КВАСНИЦЬКОГО О. В. У СФЕРІ ФІЗІОЛОГІЇ ТРАВЛЕННЯ

**Шерстюк Л. М.**, старший викладач, ([sherstyuk1959lubov@gmail.com](mailto:sherstyuk1959lubov@gmail.com))

*Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна*

Олекцій Володимирович Квасницький – видатний науковець, дослідник, фізіолог-конструктор, що зробив визначний вклад у розвиток методики фізіологічних досліджень.

У 30-х роках дослідник активно працював в Полтавському науково-дослідному інституті свинарства, займаючи посаду старшого асистента відділу фізіології.

Вагому частину дослідів О. В. Квасницький проводив, вивчаючи особливості розвитку травної системи жуйних тварин, застосовуючи на піддослідних тваринах різні підходи до годівлі. Окремі роботи фізіолога здобули особливе визнання. Вони стосувалися шлункової секреції у свиней (1932 р.), моторної діяльності шлунка (1932 р.), впливу силосу на шлункове травлення (1934 р.), значення води в кормі свиней (1934 р.). За відсутності на той час методик дослідження травлення у свиней дослідник починає розробляти власні методи і невдовзі публікує результати досліджень: про новий метод вивчення шлункового травлення у свиней (1934 р.), нову мікробюретку для лабораторних досліджень (1933 р.), новий прилад для вимірювання вмісту меттовських паличок при визначенні перетравної сили шлункового секрету (1934 р.) та ін. [3, с. 51].

Усі дослідження з вивчення фізіології травлення у свиней він проводив із використанням фістальної методики І.П. Павлова.

Досліджуючи слизову оболонку шлунку в новонароджених поросят, учений зробив висновок, що всі її частини достатньо розвинені (кардіальна, фундальна, пілорична), але за розмірами вони ще невеликі, слизова оболонка тонка, трубки залоз короткі. О. В. Квасницький приділяв значну увагу питанням формування слизової оболонки шлунку й до моменту народження поросят. Він довів, що за будовою слизова оболонка до моменту народження поросят є достатньо сформованою і має всі ознаки слизової оболонки шлунку дорослої тварини.

Важливим досягненням О. В. Квасницький є доведення на гастрозофаготомованих свинях факту існування постійної секреції шлункового

соку. Він уперше довів можливість використання умовних рефлексів з метою регулювання фізіологічних процесів: одночасно керувати молокоутворенням та молоковиділенням у свині і травленням у поросят-сисунів. Замість 8–12-разової годівлі поросят свиноматкою довів до 24 разів за добу, що прискорювало інтенсивність росту молодняку [1]. Проведені дослідження дозволили видатному фізіологу розробити ефективні фізіологічні основи раціональної годівлі свиней різного віку.

В цілому, досягнення О. В. Квасницького у сфері фізіології травлення дали поштовх розвитку раціональної та ефективної технології годівлі сільськогосподарських тварин та забезпечення стійкого виробництва якісної продукції.

### Література

1. *Гармаш Т. П.* Творчий внесок академіка О. В. Квасницького у розвиток фізіології тварин в Україні : автореф. на здоб. наук. ступеня канд. сільськогоспод. наук : 06.04.01- історія сільськогосподарських наук. Полтава, 2006. 24 с.

2. *Юдіна К. Є.* Науково-організаційні засади в системі розвитку вітчизняної зоотехнічної науки з проблем фізіології травлення свиней у 20–80-х роках ХХ століття : монографія. ВДНЗУ «УМСА». Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. 102 с.

УДК: 636.51.58.087.09

## ВМІСТ ЖИРОРОЗЧИННИХ ВІТАМІНІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АВТОНОМНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ У КУРЕЙ

**Шнуренко Е. О.**, аспірант, ([ellina.fedchenko@gmail.com](mailto:ellina.fedchenko@gmail.com)),

**Студенок А. А.**, аспірант, ([artemstudenok@gmail.com](mailto:artemstudenok@gmail.com)),

**Карповський В. І.**, доктор ветеринарних наук, професор, ([karpovskiy@meta.ua](mailto:karpovskiy@meta.ua)),

**Трокоз В. О.**, доктор сільськогосподарських наук, професор,

([trokoz@nubip.edu.ua](mailto:trokoz@nubip.edu.ua))

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,  
м. Київ, Україна*

Високий рівень продуктивності сільськогосподарської птиці залежить від інтенсивності обмінних процесів. Однак, ведення галузі птахівництва включає ряд технологічних операцій, що викликають надмірне напруження пристосувальних систем та розвиток стресу. Найдревнішою реакцією клітин на стресові події є посилення окислювальних реакцій, внаслідок яких відбувається пошкодження клітинних мембран та утворюються активні форми кисню. Системи антиоксидантного захисту в організмі виступають як найважливіша внутрішня сила протидії стресовим ушкодженням і